

Inuit Ataqatigiit Inatsisartuni

13. januar 2010

I medfør af § 36. stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg herved følgende spørgsmål til Naalakkersuisut :

(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Hvilke planer har Naalakkersuisut i forhold til at sikre en fremtidig bedre koordineret specialundervisning særlig tilrettelagt unge- som voksne handicappede?
2. Hvilke planer har Naalakkersuisut i henseende til at sikre, at unge der ikke kan følge en anden ungdomsuddannelse efter folkeskolen, får et retskrav på et 3 årigt- eller flerårigt uddannelsesforløb ?
3. Hvad agter Naalakkersuisut at iværksætte af tiltag således, at voksne og unge med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan få kompenserende specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand så tæt på deres nærmiljø som muligt?
4. På trods af de lovgivningsmæssige muligheder oplever mange handicappede og deres familier ofte at stå i en situation, hvor de handicappede enten henvises til en førtidspension eller er afskåret fra undervisning, uddannelse samt arbejde. Hvad agter Naalakkersuisut at gøre med henblik på at præcisere kommunalbestyrelsens pligt til at give tilbud om specialundervisning og hvorledes sikres, at ansøgning om specialundervisning for denne gruppe ikke kan afvises eller udsættes af økonomiske årsager i kommunerne?
5. Hvilke planer har Naalakkersuisut med henblik på at sikre bedre forhold for de ældste skolesøgende i specialcenteret i Ilulissat ?

Begrundelse:

I den senere tid har der i samfundet og i medierne været debat omkring forholdene og status gældende for de ældste skolesøgende i specialcenteret i Ilulissat. Debatten er meget interessant og jeg mener at der bør følges op herpå.

Nogle af klientellet på specialcenteret i Ilulissat har psykiske handicaps, mens andre elever er henvist til undervisning/uddannelse på specialcenteret som følge af svære omsorgssvigt gennem opvæksten og som derfor ikke har kunnet følge en normal folkeskoleundervisning. De henvises hertil eftersom specialcenteret kan tilbyde meget bedre personlighedsudviklende undervisningstilbud/uddannelser.

Ifølge den gamle folkeskolelovgivning var der mulighed for at beholde eleverne i folkeskolen til og med deres 20. år. Denne mulighed for forlængelse af undervisningspligten gælder ikke i den nye folkeskolelovgivning, som opererer med en undervisningspligt på 10 år, hvorefter undervisning, aktivering, beskæftigelse mv. af f.eks. handicappede unge foregår i henhold til anden lovgivning. Efter folkeskolen er den gruppe jeg omtaler således henvist til anden lovgivning vedrørende fritidsundervisning, revalideringsforordningen, lovgivning vedrørende

handicap- og børneområdet, lovgivningen vedrørende førtidspensioner m.m., men der findes endnu ikke en sammenhængende og sammenskrevet lovgivning omkring specialundervisning særligt rettet mod voksne- og unge med fysiske eller psykiske handicap.

Jeg mener derfor også at vi på sigt bør have en særlig lovgivning svarende til den lovgivning man bl.a. har i Danmark. Her har man eksempelvis Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne nr. 866 af 7/11 1995 med senere ændringer, samt Lov nr. 564 af 6/6 2007 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

I en rapport/redegørelse med titlen: "Handicappedes muligheder for undervisning, uddannelse og arbejde i dag samt barrierer herfor", udgivet i april 2009 af daværende Departement for Familie og Sundhed samt Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, konkluderes bl.a.:

"På trods af de lovgivningsmæssige muligheder oplever mange handicappede og deres familier ofte at stå i en situation, hvor de handicappede enten henvis til en førtidspension eller er afskåret fra undervisning, uddannelse samt arbejde. Dette kan skyldes flere faktorer:

1. **Manglende kendskab til lovgivningen og de muligheder**, der er herigennem
2. Mangel på socialpædagogisk uddannede støttepersoner, fagpersoner samt personer med specialviden
3. **Manglende tilbud til de handicappede fra de enkelte kommuner – ofte på grund af nedprioritering af området**
4. Den store spredning af de forskellige handicappede
5. En generel manglende viden i samfundet om handicappede."

Meget tyder altså på, at der er behov for en meget klarere præcisering af de lovgivningsmæssige tilbud som særligt retter sig mod handicappedes muligheder for undervisning, uddannelse og arbejde. Herudover synes der at være behov for, at unge der ikke kan følge en anden ungdomsuddannelse efter folkeskolen, også får et retskrav på et uddannelsesforløb og at kommunernes pligt til at give tilbud om specialundervisning til denne gruppe klart præciseres i gældende lovgivning. Derudover synes der endeligt at være behov for, at sikre at ansøgning om specialundervisning for denne gruppe ikke kan afvises eller udsættes af økonomiske årsager i kommunerne.

Sidst nævnte skyldes, at jeg kan være bekymret for at kommunerne fremover vil finde sparekniven frem, eftersom mange af de børn og unge som henvises til specialcenteret i Ilulissat får deres ophold betalt af kommunerne. Alle er jo bekendt med at kommunernes økonomi er anstrengt og meget forskelligt fra kommune til kommune og jeg kan derfor være bekymret for, at de enkelte kommuner hellere nedprioriterer området.